

INSTRUKCJA

do opracowania projektu budżetu Województwa Zachodniopomorskiego na 2018 rok oraz projektu uchwały w sprawie zmiany uchwały w sprawie Wieloletniej prognozy finansowej Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2017-2038

I. ZASADY OGÓLNE OBOWIAZUJĄCE

1. Wydziały/komórki równorzędne Urzędu Marszałkowskiego oraz wojewódzkie jednostki organizacyjne, o których mowa w II i III części Instrukcji, opracowują projekty swoich planów finansowych obejmujące **dochody (przychody) i wydatki (koszty)** planowane **na 2018 rok i lata następne** na określonych formularzach planistycznych. Dane planistyczne dla lat 2019–2021, określone podczas projektowania budżetu na 2017 rok i ustalania limitów na 2018 rok oraz dostosowywane na bieżąco do zmian wprowadzanych do WPF (ujęte w programie PlanB), muszą pozostać na łącznym poziomie dla realizatora nie wyższym niż wprowadzony do systemu PlanB.
2. Wydziały / komórki równorzędne Urzędu Marszałkowskiego oraz wojewódzkie jednostki budżetowe zaplanują wydatki zgodnie z zatwierdzonymi, wraz z niniejszą instrukcją, **limitami kwotowymi na wydatki bieżące i majątkowe**. *Limity te obejmują planowane na 2018 rok wielkości wydatków na przedsięwzięcia wg przewidywanego stanu Wieloletniej prognozy finansowej na dzień 12 września 2017 r.*, jak również kwoty wydatków na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej ustalone na 2018 rok podczas projektowania budżetu na rok 2017. **Nie ma możliwości zwiększania limitu ogółem, w tym limitu wydatków bieżących na zadania własne. Zwiększenie limitu możliwe jest wyłącznie w sytuacji zadań finansowanych w 100% ze środków zewnętrznych** (w tym zwrotów dotacji, dotacji z budżetu państwa na wkład krajowy dla beneficjentów zewnętrznych), pod warunkiem zwiększenia odpowiednio kwot dochodów, na które realizator wydatków posiada dokument gwarantujący ich uzyskanie w 2018 roku. Natomiast w przypadku ustalenia, że limit przekracza potrzeby wydatkowe, należy zaprojektować wydatki w kwocie niższej niż ustalony limit dla realizatora.
3. Przy opracowywaniu projektów planów, o których mowa w pkt. 1, należy uwzględnić:
 - 1) istniejącą na dzień 1 września 2017 roku sieć jednostek organizacyjnych finansowanych z budżetu Województwa, z uwzględnieniem jednostek przewidzianych do uruchomienia (przejęcia), połączenia bądź likwidacji po tym dniu;
 - 2) zadania wykonywane przez Urząd Marszałkowski, nałożone na samorząd województwa wg stanu prawnego na dzień 1 września 2017 roku, z uwzględnieniem zmian polegających na ograniczeniu bądź rozszerzeniu zakresu tych zadań planowanych po tym dniu lub z dniem 1 stycznia 2018 r.;
 - 3) zatrudnienie wg stanu na dzień 1 września 2017 roku z uwzględnieniem planowanych (do końca 2017 roku) zmian w stanie zatrudnienia Jednostki (**ewentualne zwiększenie zatrudnienia zgłaszane do kalkulacji wynagrodzeń w projekcie budżetu na 2018 rok wymaga uzyskania zgody Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego przedstawionej w formie wniosku na posiedzenie Zarządu**);
 - 4) wynagrodzenia bazowe wg przewidywanego stanu na koniec 2017 roku z uwzględnieniem **wyłącznie** skutków zmian wynikających z obowiązujących przepisów prawa (odprawy, nagrody jubileuszowe, dodatki za wysługę lat, itp.) oraz zagwarantowanych w regulaminach wynagradzania pracowników (nagrody i premie);
 - 5) zasadę, że **nie ma możliwości** zabezpieczania środków własnych budżetu województwa na **przedfinansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych z zakresu administracji rządowej** (zgodnie z orzecznictwem sądowym) z wyłączeniem wynagrodzeń,
 - 6) zasadę, że **poziom wydatków bieżących w 2018 r. na działalność jednostek budżetowych** oraz na **zadania Województwa realizowane w sposób ciągły** przez wydziały (komórki równorzędne) Urzędu

Marszałkowskiego, **nie przekroczy limitu**, przy czym w kalkulacji należy przyjąć aktualny na dzień 1 września br. poziom cen, stawek, taryf, opłat, z uwzględnieniem posiadanych informacji o podwyżkach tych cen w 2018 roku (w przypadku trudności w ustaleniu podwyżek, należy przyjąć - planowany w założeniach do projektu ustawy budżetowej państwa na 2018 rok - średnioroczny wskaźnik wzrostu cen i towarów określony na poziomie 2,3%).

4. **Przedsięwzięcia kontynuowane** zostały zaktualizowane w systemie PlanB wg przewidywanego stanu na 12 września 2017 r. i ujęte w załączniku Nr 2 do projektu uchwały w sprawie zmiany uchwały w sprawie Wieloletniej prognozy finansowej Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2017-2038 (zwanej dalej WPF).
Wprowadzanie zmian w przedsięwzięciach kontynuowanych oraz wprowadzanie nowych przedsięwzięć do WPF podlega zwykłej procedurze dokonywania zmian w budżecie i WPF (uchwała Zarządu Województwa Nr 53/17 z dnia 16 stycznia 2017 r.). Zmiany te powinny zostać zgłoszone na odrębnym wniosku (poza limitem).
5. Ponadto wydziały/komórki równorzędne oraz wojewódzkie jednostki organizacyjne przedłożą aktualizację (na wzorach nr 1 i 2):
 - 1) kwot dochodów prognozowanych do uzyskania i wydatków planowanych do realizacji w dłuższym horyzoncie czasowym (2018-2021), w tym na przedsięwzięcia (z zachowaniem zgodności kwot z wielkościami dochodów i wydatków ujętych w WPF wg przewidywanego stanu na 12 września br. i zasad ustalonych w pkt. 1),
 - 2) wieloletnich umów przewidzianych do zawarcia w 2018 r. na realizację przedsięwzięć bieżących, z wyłączeniem umów związanych z bieżącym utrzymaniem jednostek (z zachowaniem zgodności kwot z wielkościami wydatków ujętych w WPF wg przewidywanego stanu na 12 września br.).
6. Wydziały/komórki równorzędne oraz wojewódzkie jednostki organizacyjne realizujące projekty współfinansowane ze środków Unii Europejskiej, dokonają analizy możliwości sfinansowania ich części unijnej z zaliczek płatności z budżetu UE. W przypadku, **gdy projekt wymagać będzie przedfinansowania, złożą stosowny wniosek na posiedzenie Zarządu Województwa w sprawie wyrażenia zgody na przedfinansowanie z podaniem harmonogramu wpływu środków unijnych, ograniczeń formalno-prawnych uniemożliwiających uzyskiwanie zaliczek na realizację projektu oraz kwot (na poszczególne przedsięwzięcia), które należy zabezpieczyć w planie finansowym na 2018 rok.** Zgoda Zarządu winna być dołączona do materiałów planistycznych.
7. Do zestawień tabelarycznych (wzór nr 1 i nr 2) należy dołączyć **część objaśniającą** prognozowane dochody oraz planowane wydatki na 2018 rok. Objaśnienia dla wydatków należy sporządzić w układzie zadań/działań zdefiniowanych w systemie PlanB, natomiast dochody objaśnić wg paragrafów.
8. Kontynuując prace mające na celu połączenie budżetu tradycyjnego z budżetem w układzie zadaniowym, należy wykorzystać do tego celu oprogramowanie do planowania budżetowego PlanB. W związku z powyższym dodatkowo Wydziały/komórki równorzędne Urzędu Marszałkowskiego oraz wojewódzkie jednostki budżetowe wprowadzą do systemu **projekt planu wydatków w układzie zadaniowym na 2018 rok.**

II. ZASADY SZCZEGÓŁOWE OBOWIĄZUJĄCE JEDNOSTKI BUDŻETOWE

Jednostki budżetowe opracowują – wg właściwości - formularze planistyczne według wzorów:

Nr 1 – projekt planu wydatków na 2018 rok,

Nr 2 – projekt planu dochodów na 2018 rok,

Nr 3 – projekt planu finansowego na 2018 rok dochodów własnych i wydatków nimi finansowanych,

Nr 5 – projekt planu finansowego wynagrodzeń na 2018 rok,

Nr 5a – projekt planu finansowego wynagrodzeń placówek oświatowych na 2018 rok,

Nr 6 – zestawienie planowanych zakupów inwestycyjnych na 2018 rok,

z uwzględnieniem uwag:

1. Do **wzorów** zawierających: planowane wydatki (**wzór Nr 1**) i dochody (**wzór Nr 2**), jednostki budżetowe zobowiązane są dołączyć:
 - a) informację o **wydatkach** związanych z eksploatacją użytkowanych obiektów wraz z ich wykazem (zawierającym dane o ich przeznaczeniu, powierzchni i lokalizacji), obejmujących koszty: czynszu (z podaniem umówionych stawek za 1m²), energii (elektrycznej, ciepłej), dostawy wody, wywozu nieczystości, podatków, itp. (np. kalkulacja planowanych wydatków za wodę: ilość zużytych m³ wody w roku 2017 x cena za 1 m³ wody w roku 2017 x wskaźnik wzrostu wynikający z planowanej podwyżki lub inflacji itp.), z przypisaniem tych wydatków do rozdziału klasyfikacji budżetowej,

- b) informację o wielkości **dochodów** budżetowych planowanych na 2018 rok (w planowanych dochodach nie należy ujmować dochodów z tytułu odsetek od środków na rachunkach bankowych jednostek budżetowych) z wyszczególnieniem tytułu każdego z dochodów w danym paragrafie i kalkulację wraz z uzasadnieniem zawierającym podstawę prawną planowanej kwoty.
2. Do **wzoru Nr 3** – stanowiącego projekt planu finansowego **dochodów i wydatków nimi finansowanych** (zgodnie z art. 223 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych samorządowe jednostki budżetowe prowadzące działalność określoną w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty gromadzą na wydzielonym rachunku dochody określone w uchwale przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego), oświatowe jednostki budżetowe prowadzące działalność finansową w tej formie, zobowiązane są dołączyć:
- kalkulację wielkości planowanych dochodów z podaniem ich źródeł,
 - informację o przeznaczeniu wydatków (ze wskazaniem kwot przeznaczonych na sfinansowanie kosztów utrzymania obiektów, o których mowa w pkt. 1a) , w tym na wynagrodzenia bezosobowe z pochodnymi oraz zakupy inwestycyjne.
- Opracowując projekt planu, należy uwzględnić przepisy wynikające z uchwały Nr XLV/537/10 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 19 października 2010 roku w sprawie rachunków dochodów własnych wojewódzkich jednostek budżetowych (ze zmianami).
3. Do **wzoru Nr 5** – stanowiącego plan wynagrodzeń, jednostki budżetowe zobowiązane są dołączyć kalkulację planowanych na 2018 rok wynagrodzeń osobowych oraz kalkulację pozostałych kwot składających się na wynagrodzenia (np. wyszczególnienie kwot planowanych nagród jubileuszowych, odpraw emerytalnych i rentowych). W przypadku planowanego zwiększenia zatrudnienia należy dołączyć wyciąg z protokołu z posiedzenia Zarządu Województwa, na którym wyrażono zgodę na to zwiększenie, o czym mowa w pkt. 3 ppkt. 3 części I zasad. **Kalkulację wydatków na wynagrodzenia pracowników jednostki należy przedstawić z wyłączeniem wynagrodzeń możliwych do refundacji ze środków UE lub finansowanych w ramach dotacji z budżetu państwa** – te należy skalkulować odrębnie i przedstawić również na wzorze nr 5.
4. Do **wzoru Nr 5a - jednostki oświatowe** zobowiązane są dołączyć kalkulację wynagrodzeń na 2018 rok zarówno nauczycieli, jak i pracowników administracji i obsługi. Ponadto w kalkulacji wydatków na płace dla nauczycieli należy zastosować podział wg statusu zatrudnienia oraz podać kalkulację pozostałych kwot składających się na wynagrodzenia (nagrody jubileuszowe, odprawy emerytalne i rentowe). W przypadku planowanego zwiększenia zatrudnienia należy dołączyć wyciąg z protokołu z posiedzenia Zarządu Województwa, na którym wyrażono zgodę na to zwiększenie, o czym mowa w pkt. 3 ppkt. 3 części I zasad.
5. Do **wzoru Nr 6** - zawierającego zestawienie zakupów inwestycyjnych, należy dołączyć merytoryczne uzasadnienia konieczności uwzględnienia w budżecie 2018 roku wydatków na ten cel.

Opracowane na właściwych formularzach materiały planistyczne wraz z wymaganym uzasadnieniem i informacjami uzupełniającymi należy przekazać nadzorującemu wydziałowi/komórcie równorzędnej Urzędu Marszałkowskiego do akceptacji, **w nieprzekraczalnym terminie do 15 września 2017 roku.**

III. ZASADY SZCZEGÓŁOWE OBOWIĄZUJĄCE INSTYTUCJE KULTURY

Wzory formularzy planistycznych obowiązujące:

1) instytucje kultury:

Nr 4 – projekt planu finansowego instytucji kultury na 2018 rok,

Nr 5 – projekt planu finansowego wynagrodzeń na 2018 rok.

1. Do **wzoru Nr 4** – instytucja kultury winna dołączyć informację opisową o:

- możliwych do uzyskania **przychodach** własnych,
- dotacji podmiotowej i celowych z budżetu województwa (na podstawie limitu określonego przez wydział nadzorujący),
- prognozowanym dofinansowaniu w formie dotacji celowej z budżetu państwa lub z innych jednostek samorządu terytorialnego,
- kosztach ponoszonych w związku z utrzymaniem nieruchomości zajmowanych i eksploatowanych przez instytucję,
- wydatkach na zakupy inwestycyjne oraz remonty bieżące i modernizacje w użytkowanych budynkach, w tym również współfinansowanych środkami pochodzącymi z budżetu Unii Europejskiej.

2. Do **wzoru Nr 5** – należy dołączyć kalkulację planowanego funduszu wynagrodzeń oraz pozostałe kwoty składające się na wynagrodzenia, wynikające z obowiązujących przepisów prawa (*odprawy, nagrody jubileuszowe, dodatki za usługę lat itp.*) oraz z regulaminów wynagradzania pracowników (*premie i nagrody*).

Opracowane na właściwych formularzach materiały planistyczne wraz z wymaganym uzasadnieniem i informacjami uzupełniającymi należy przedłożyć nadzorującemu wydziałowi Urzędu Marszałkowskiego do akceptacji, **w nieprzekraczalnym terminie do 15 września 2017 roku**.

IV. ZASADY SZCZEGÓŁOWE DLA WYDZIAŁÓW (KOMÓREK RÓWNORZĘDNYCH) URZĘDU MARSZAŁKOWSKIEGO

Wzory formularzy planistycznych obowiązujących wydziały / komórki równorzędne:

Nr 1 – projekt planu wydatków na 2018 rok,

Nr 2 – projekt planu dochodów na 2018 rok,

Nr 5 – projekt planu finansowego wynagrodzeń na 2018 rok,

Nr 6 – zestawienie planowanych zakupów inwestycyjnych na 2018 rok,

Nr 7 – projekt planu przychodów i kosztów samorządowego zakładu budżetowego na 2018 rok.

1. **Wydziały (komórki równorzędne) Urzędu Marszałkowskiego opracują - wg właściwości – wycinek projektu budżetu Województwa na 2018 rok, zgodny z limitem kwotowym dla wydatków, obejmujący:**

- 1) **dochody budżetowe** uzyskiwane w wyniku zadań wykonywanych przez urzędników danego wydziału, wg **wzoru Nr 2**.

Wydziały realizujące lub nadzorujące realizację projektów współfinansowanych funduszami unijnymi na wzorze tym powinny ująć planowane do uzyskania w roku 2018 dochody związane z tymi projektami, tj.:

- dotacje z budżetu państwa stanowiące współfinansowanie krajowe lub/i UE,
- środki finansowe pozyskiwane z innych źródeł (stanowiące wkład własny krajowy),
- środki z budżetu UE i inne środki zagraniczne stanowiące refundację poniesionych wydatków, ewentualne zaliczki ze środków budżetu UE na realizację projektów,
- dotacje od innych jst (w tym formie pomocy finansowej),
- środki z funduszy,
- zwrot podatku VAT.

- 2) **wydatki budżetowe** na zadania należące do właściwości wydziałów, wg **wzoru Nr 1**, realizowane we własnym zakresie, bądź zlecane do realizacji innym podmiotom:

- w formie dotacji, na zasadach określonych w obowiązujących w tym zakresie ustawach i rozporządzeniach oraz uchwałach Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego,
- w formie zlecenia, umowy współorganizacji itp. z zachowaniem przepisów ustawy o zamówieniach publicznych, w trybie zakupu usług

Przy wypełnianiu ww. wzoru należy wyszczególnić zadania planowane do realizacji w ramach określonego rozdziału klasyfikacji budżetowej z dołączonym uzasadnieniem – kalkulacją planowanej kwoty wydatków. Ponadto należy podać podstawę prawną do realizacji zadania (w podstawie prawnej należy podać przepis ustawy nakładającej na samorząd województwa zadania z danego zakresu, a gdy zadanie wynika z zatwierdzonego programu wojewódzkiego – uchwałą organu zatwierdzającego dany program).

Uwaga!

Obowiązek wskazania podstawy prawnej nie dotyczy wydatków na działalność bieżącą i zakupy inwestycyjne Urzędu Marszałkowskiego.

2. Niezależnie od ustaleń w pkt. 1:

- 1) **Wydziały** (komórki równorzędne) zobowiązuje się do dokonania, na podstawie *Zestawienia Nr 1 do instrukcji*, weryfikacji realizowanych działań, które merytorycznie mogłyby zostać zakwalifikowane do programu „Region dla Rodziny” koordynowanego przez ROPS na podstawie uchwały Sejmiku Województwa Nr XXXVIII/517/14 z dnia 30 września 2014 r. i ustalą te, które się w niego wpisują. **Działania te należy wyodrębnić na zadaniu w systemie PlanB (001 007 093), przy czym wydatki na nie pozostaną nadal w dyspozycji realizatora dokonującego wydzielenia.** W razie wątpliwości w wyborze działań należy skonsultować się z ROPS,

- 2) **Wydział Kultury, Nauki i Dziedzictwa Narodowego** na podstawie rozpoznania uzasadnionych potrzeb (*ujętych we wzorze Nr 4 – projekt planu finansowego instytucji kultury*) nadzorowanych instytucji kultury zaplanuje wydatki na dotacje podmiotowe oraz niezbędne dotacje celowe na inwestycje (umieszczając je we **wzorze Nr 1**) dla tych instytucji, przy czym dla inwestycji współfinansowanych ze środków budżetu UE dotacja

celowa z budżetu województwa może pokryć wyłącznie wkład własny (lub jego część) instytucji w realizowanym projekcie, planowanym na dany rok budżetowy.

3) **Wydział Edukacji i Sportu** ustali:

- na podstawie danych wynikających z arkuszy organizacyjnych zatwierdzonych na rok szkolny 2016/2017 i szacowań na rok szkolny 2017/2018, liczbę oddziałów i liczbę uczniów w poszczególnych placówkach oświatowych – wg stanu na dzień 1 września 2017 r. oraz 1 września 2018 r. i dostosuje do nich wydatki planowane dla nadzorowanych placówek oświatowych i wychowania pozaszkolnego,
- planowaną kwotę części oświatowej subwencji ogólnej (umieszczając ją we **wzorze Nr 2**).

WEiS w ramach otrzymanego łącznego limitu wydatków dla wojewódzkich jednostek oświatowych wraz z planowanymi wydatkami na doskonalenie zawodowe (nie przekraczającego wielkości subwencji oświatowej przewidywanej na 2018 rok), po dokonaniu analizy ich projektów planów finansowych na 2018 rok, może dokonać przesunięć pomiędzy limitami wskazanymi dla poszczególnych placówek.

4) **Wydział Administracyjny** na podstawie rozpoznania uzasadnionych potrzeb wydziałów (komórek równorzędnych) zaplanuje wydatki (we **wzorze Nr 1**) na:

- podróże służbowe krajowe (w tym usługi transportowe),
- prenumeratę prasy, czasopism oraz literatury fachowej,
- ogłoszenia prasowe,
- koszty umów zleceń i o dzieło planowanych do zawarcia z pracownikami Urzędu Marszałkowskiego lub innymi osobami (spiętrzenie prac) na zadania wykonywane przez Urząd Marszałkowski.

Plan na powyższe kategorie kosztów winien być ujęty wyłącznie w wycinku budżetu projektowanym przez Wydział Administracyjny, z wyjątkiem planowanych wydatków kwalifikowalnych ponoszonych w trakcie realizacji projektów współfinansowanych środkami z Unii Europejskiej oraz w zadaniach finansowanych ze środków zewnętrznych przyznanych ze wskazaniem przeznaczenia lub/i klasyfikacji.

5) **Wydział Organizacji i Rozwoju Zasobów Ludzkich** uwzględniając przyjęty kierunek polityki kadrowej w Urzędzie Marszałkowskim, ustali:

- przewidywany stan zatrudnienia na dzień 31 grudnia br.
- planowany średnioroczny stan zatrudnienia w 2018 roku,
- należny odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (wraz z kalkulacją) dla rozdziałów 75011 i 75018, objętych limitem kwotowym wydatków,
- potrzeby w zakresie refundacji kosztów dokształcania pracowników Urzędu Marszałkowskiego, na podstawie złożonych wniosków i przewidywanych do poniesienia wydatków na ten cel w roku bieżącym,
- wydatki na szkolenia pracowników.

Ponadto wydatki na koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego planowane przez wydziały/komórki równorzędne winny zostać zgłoszone i zaplanowane w WOIRZL wraz z przekazaniem stosownego limitu wydatków na ten cel.

Kalkulację wydatków na wynagrodzenia pracowników Urzędu Marszałkowskiego należy przedstawić na wzorze Nr 5 z wyłączeniem wynagrodzeń możliwych do refundacji ze środków UE lub finansowanych w ramach dotacji z budżetu państwa. Wyłączenie to winno zostać uzgodnione z właściwym wydziałem merytorycznym i pod warunkiem ujęcia przez ten wydział wyłączonych etatów wraz z wynagrodzeniami, pochodnymi i innymi wydatkami pozapłacowymi w swoim wycinku budżetu (na wzorze Nr 1). Kalkulacja planu na wynagrodzenia winna być odrębnie przedstawiona dla poszczególnych kategorii zadań (np. zadania zlecone, zadania własne, zadania współfinansowane ze środków UE) zgodnie z nomenklaturą obowiązującą w programie PlanB. **Dodatkowo należy wyodrębnić wynagrodzenia wraz z pochodnymi dla osób realizujących działania w ramach programu „Region dla Rodziny” na zadaniu w PlanieB (001 007 093).**

6) **Wydział Współpracy Terytorialnej** na podstawie rozpoznania uzasadnionych potrzeb wydziałów (komórek równorzędnych) zaplanuje wydatki na podróże służbowe zagraniczne oraz obsługę delegacji zagranicznych, a także usługi tłumaczenia.

Plan na powyższe kategorie kosztów winien być ujęty wyłącznie w wycinku budżetu projektowanym przez Wydział Współpracy Terytorialnej, z wyjątkiem planowanych wydatków kwalifikowalnych ponoszonych w trakcie realizacji projektów współfinansowanych środkami z Unii Europejskiej oraz w zadaniach finansowanych ze środków zewnętrznych przyznanych ze wskazaniem przeznaczenia lub/i klasyfikacji.

7) **Wydział Infrastruktury i Transportu** spowoduje złożenie przez samorządowy zakład budżetowy projektu planu przychodów i kosztów samorządowego zakładu budżetowego na 2018 rok (**wzór Nr 7**) wraz z częścią objaśniającą i podda go – w ramach nadzoru - weryfikacji,

- 8) **Gabinet Marszałka** na podstawie rozpoznania uzasadnionych potrzeb wydziałów (komórek równorzędnych) zaplanuje wydatki w budżecie na zakup m.in. gadżetów i materiałów promocyjnych, nagród i pucharów, a także na promocję województwa w mediach,
- 9) **Wydziały/komórki równorzędne** realizujące m.in. projekty z zakresu Pomocy Technicznej programów operacyjnych i inne projekty, w których mogą być kwalifikowalne wynagrodzenia pracowników zaangażowanych w realizację projektu, zgłoszą do Wydziału Organizacji i Rozwoju Zasobów Ludzkich, wydatki na wynagrodzenia możliwe do refundacji ze środków budżetu UE lub finansowane w ramach dotacji z budżetu państwa z podaniem liczby etatów i kwotą przeznaczoną na ich finansowanie. **Kalkulację wydatków na wynagrodzenia osobowe** pracowników wdrażających programy operacyjne i zaangażowanych w realizację projektów należy przedstawić na **wzorze Nr 5** i dodatkowo przekazać jego kserokopię do **Wydziału Organizacji i Rozwoju Zasobów Ludzkich**.
- 10) **Wydział Inwestycji i Nieruchomości** przedłoży:
- kalkulację **dochodów** dot.: stawek czynszów za lokale mieszkalne oraz opłat za dostarczane do nich media, jak również z najmu, dzierżawy i innych form zagospodarowania poszczególnych składników majątkowych,
 - kalkulację **wydatków** dotyczących kosztów utrzymania zarządzanych nieruchomości,
 - **zestawienie nieruchomości planowanych do sprzedaży** w 2018 roku i latach 2019-2021 wraz z szacowanymi do uzyskania ze sprzedaży każdej z nich dochodami, na tle przewidywanego wykonania 2017 r. na podstawie zatwierzonego przez Zarząd Województwa planu ich sprzedaży.
3. Wydziały/komórki równorzędne planujące wydatki na **promocję województwa zachodniopomorskiego** winny je zakwalifikować w dziale 750 – Administracja publiczna, rozdziale **75075 – Promocja jednostek samorządu terytorialnego**. **Dotyczy to wyłącznie działań, które na podstawie kompetencji wynikających z Regulaminu Organizacyjnego UMWZ, nie mogą być realizowane przez Gabinet Marszałka.**
4. Wydziały/komórki równorzędne Urzędu Marszałkowskiego przy planowaniu dochodów i wydatków winny zastosować obowiązującą klasyfikację budżetową ze szczególnym uwzględnieniem zmian, które mają zastosowanie po raz pierwszy przy opracowywaniu projektu budżetu państwa i budżetów JST na 2018 rok. Ponadto wszystkie dane liczbowe zgłoszone do projektu budżetu na 2018 rok winny zostać zweryfikowane i skorygowane do ujętych już danych liczbowych w programie PlanB, prognozowane na lata 2019-2021 winny pozostać na poziomie ustalonym w roku ubiegłym i zaktualizowanym na dzień przekazania limitów (patrz: pkt 1 części I zasad). W ramach limitów na 2018 rok realizatorzy dokonają jedynie ponownego ustalenia potrzeb wydatkowych na poszczególnych podziałkach klasyfikacji budżetowej i ewentualnie zadaniach; natomiast w zakresie dochodów wprowadzanie zmian nie jest ograniczone, z wyjątkiem dochodów przypisanych do przedsięwzięć i do zadań, dla których są źródłem dofinansowania.
5. Wydziały/komórki równorzędne Urzędu Marszałkowskiego dokonają szczegółowej analizy weryfikacji materiałów planistycznych otrzymanych od nadzorowanych wojewódzkich jednostek organizacyjnych pod kątem zgodności z zapisami w instrukcji.
6. **Wydziały** (komórki równorzędne) w przypadku uzgodnień o przejęciu realizacji niektórych działań od innych realizatorów, dokonają zwiększenia swojego limitu z jednoczesnym zmniejszeniem limitu realizatora, od którego przejmowane są działania. Przesunięcia te obowiązkowo winny być zatwierdzone przez nadzorujących członków Zarządu Województwa bądź Dyrektora Generalnego. W przypadku konieczności zwiększenia limitu dla realizatora na podstawie uzasadnionej przyczyny, niemożliwej do ustalenia do dnia akceptacji przez Zarząd Województwa kwot limitów dla realizatorów, istnieje możliwość przeniesienia dodatkowego planu wydatków z rezerwy ogólnej będącej w dyspozycji WFiB po akceptacji Skarbnika Województwa i zatwierdzeniu przez Marszałka Województwa.
7. Komplet materiałów planistycznych, o których mowa w pkt. II-IV, po zweryfikowaniu i zaopiniowaniu przez dyrektora właściwego merytorycznie wydziału / komórki równorzędnej, **winien zostać przesłany do akceptacji za pomocą systemu EOD nadzorującemu członkowi Zarządu Województwa, bądź Dyrektorowi Generalnemu**, zgodnie z kompetencjami określonymi w stosownych zarządzeniach Marszałka. Akceptacja ta wymagana jest także dla materiałów planistycznych wojewódzkich jednostek budżetowych.
8. **Zaakceptowane** (wg ustaleń z pkt. 6) **materiały należy przesłać obowiązkowo w wersji edytowalnej** do Wydziału Finansów i Budżetu **w nieprzekraczalnym terminie do 15 września 2017 r.** za pomocą systemu EOD.
9. Wyklucza się możliwość dokonywania korekt materiałów planistycznych (po przedłożeniu ich w ww. terminie), polegających na zmianie kwot lub wprowadzeniu nowych zadań. Zmiany te należy przedstawić nadzorującemu członkowi Zarządu, w celu omówienia możliwości ich wprowadzenia po przedstawieniu wstępnego projektu budżetu na 2018 r., co zostało uregulowane w pkt 7 etapu III szczegółowego harmonogramu prac budżetowych (uchwała Sejmiku Województwa Nr VII/77/11 z dnia 28 czerwca 2011 r.).

10. Wypełnione karty budżetu zadaniowego w PlanieB wydziały/komórki równorzędne oraz wojewódzkie jednostki budżetowe (za pośrednictwem merytorycznych wydziałów) przedstawiają do akceptacji nadzorującemu członkowi Zarządu Województwa, bądź Dyrektorowi Generalnemu, a następnie do dnia **30 września br.** prześlą do Wydziału Finansów i Budżetu za pomocą systemu EOD.
11. W celu usprawnienia prac nad projektem budżetu na 2018 rok, w Biuletynie Informacji Publicznej (*Finanse i mienie / Budżet województwa / Budżet 2018 / Projekt*) zostaną zamieszczone następujące materiały:
- „Instrukcja do opracowania projektu budżetu Województwa Zachodniopomorskiego na 2018 rok oraz uchwały w sprawie zmiany uchwały w sprawie Wieloletniej prognozy finansowej Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2017-2038” wraz z *Zestawieniem Nr 1*,
 - wzory do opracowania projektu budżetu.
- Dodatkowe wyjaśnienia na temat instrukcji oraz sposobu wypełniania formularzy planistycznych (wzorów) udzielane będą w *Biurze Budżetu i Analiz* Wydziału Finansów i Budżetu pod numerami telefonów: **48-07-218, -279, -313, -260 i -288**. Informacje dotyczące zakładania wniosków zmieniających limity i przedsięwzięcia ujęte w WPF oraz ich oznaczania w systemie PlanB zostaną przesłane do realizatorów budżetu pocztą elektroniczną.

Program "Region dla Rodziny" - działania

Nr zad.	Nazwa zadania	Działania w ramach zadania
1.1	Powołanie, we współpracy z powiatami, sieciowej, Regionalnej Akademii Rodziny - Lokalne Ośrodki Akademii Rodziny (LOAR)	powołanie i działanie dwóch kolejnych ośrodków Akademii Rodziny, przygotowanie i certyfikacja trenerów w programach akademii rodzica, dziadka itp.
1.2	Prowadzenie warsztatów, szkoleń i spotkań wymiany doświadczeń dla kadry i specjalistów Regionalnej Akademii Rodziny (RAR) – w zakresie ustalonych standardów (doradcy)	przygotowanie i certyfikacja trenerów do realizacji zadań regionalnych - prowadzenia RAR w kolejnych powiatach i gminach
1.3	Wdrożenie Regionalnej Karty Rodziny i Karty Seniora	obsługa merytoryczna i organizacyjna zadania
2.1	Doradztwo w zakresie tworzenia lokalnych programów działań na rzecz Rodziny	doradztwo dla gmin (samorządowcy, partnerstwa lokalne)
2.2	Upowszechnianie innowacyjnych, przyjaznych rozwiązań w zakresie sportu, rekreacji, kultury i opieki nad seniorami	1 wizyta studyjna - nowatorskie rozwiązania w polityce społecznej na rzecz rodziny, seniorów; opieka nad stroną internetową - wymiany doświadczeń i dobrych praktyk z regionu oraz z Polski
2.3	Prowadzenie doradztwa, superwizji i coachingu dla służb pracujących z Seniorami, Rodziną i z Rodziną Zastępczą	specjalistyczne doradztwo, superwizja dla pracowników służb społecznych, 60 spotkań w regionie i w ROPS - NGO, asystenci rodziny, koordynatorzy pieczy zastępczej, pracownicy socjalni, DPSy, placówki OW, rodzinne domy dziecka
2.4	Dofinansowanie inicjatyw oddolnych na rzecz Rodziny	inicjatywy lokalne i regionalne realizowane przez podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego
2.5	Dofinansowanie inicjatyw oddolnych na rzecz Seniorów	inicjatywy lokalne i regionalne realizowane przez podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego
2.6	Konkurs o nagrodę Marszałka i tytuł „Samorząd Przyjazny Rodzinie”	nagroda dla samorządu; organizacja wydarzenia przyznania tytułu; statuetka dla samorządu
3.1	Powołanie i wsparcie działalności Regionalnej Rady ds. Rodziny	co najmniej 2 spotkania (co najmniej jedno - w regionie)
3.2	Powołanie i wsparcie działalności Regionalnej Rady ds. Seniorów	co najmniej 2 spotkania (co najmniej jedno - w regionie)
3.3	Organizacja kampanii społecznych na rzecz promocji wartości wieku dojrzałego, Rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem Dużej Rodziny	kampania społeczna w mediach; konkurs dla rodzin; koordynacja zadań
3.4	Wdrożenie metody otwartej koordynacji samorządowych działań na rzecz Rodziny i Seniorów	praca analityczna procesów społecznych - stały monitoring działań lokalnych; przygotowanie danych do specjalistycznej platformy; przygotowanie założeń metodologicznych do badań naukowych; realizacja cyklicznych badań kondycji rodziny i seniorów w województwie zachodniopomorskim
4.1	Opracowanie i wdrożenie innowacyjnego programu Turnusów Aktywizacyjnych dla Seniorów (opracowanie, pilotaż, upowszechnienie, dofinansowanie wg określonych kryteriów)	turnus pilotażowy [10 Seniorów x 4 dni x 2 trenerów]; [koordynowanie pilotażu, przygotowanie do samodzielnego prowadzenia lokalnych ośrodków mentoringu i wolontariatu Seniorów]
4.2	Wypracowanie modelu środowiskowej aktywizacji Seniorów	zlecenie NGO lub łączonym partnerstwom publiczno-społecznym- wypracowanie modelu odpowiadającego specyfice Pomorza Zachodniego
4.3	Utworzenie Regionalnego Centrum Mentoringu i Wolontariatu Seniorów	Zlecenie organizacji pozarządowej prowadzenia Ośrodków Mentoringu i Wolontariatu Seniorów w regionie
4.4	Wspieranie Rozwoju Sieci Uniwersytetów III Wieku	grant dla UTW na potrzeby projektów sieciowych

ZBIORCZE ZESTAWIENIE LIMITÓW WYDATKÓW NA 2018 ROK W PODZIALE NA REALIZATORÓW

Jedn. bud.	Grupa paragrafów	Wyszczególnienie	Limit wydatków
1	2	3	4
Zachodniopomorski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Koszalinie			323 341 800
	Wydatki bieżące		46 312 739
	Wydatki majątkowe		277 029 061
Zachodniopomorski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Szczecinie			40 692 453
	Wydatki bieżące		11 830 000
	Wydatki majątkowe		28 862 453
Zachodniopomorskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Szczecinie			3 594 278
	Wydatki bieżące		3 594 278
Centrum Edukacji Nauczycieli w Koszalinie			3 713 298
	Wydatki bieżące		3 713 298
Zespół Szkół Specjalnych w Kołobrzegu			2 423 539
	Wydatki bieżące		2 423 539
I Liceum Ogólnokształcące w Białym Borze			1 417 445
	Wydatki bieżące		1 417 445
Publiczny Ośrodek Adopcyjny w Szczecinie			1 171 731
	Wydatki bieżące		1 171 731
Biuro Regionalne Województwa Zachodniopomorskiego w Brukseli			1 053 101
	Wydatki bieżące		1 053 101
Sekretariat ds Młodzieży Województwa Zachodniopomorskiego			487 118
	Wydatki bieżące		487 118
Regionalne Biuro Gospodarki Przestrzennej Województwa Zachodniopomorskiego w Szczecinie			3 773 778
	Wydatki bieżące		3 773 778
Wydział Administracyjny			10 315 000
	Wydatki bieżące		10 300 000
	Wydatki majątkowe		15 000
Wydział Finansów i Budżetu			15 262 397
	Wydatki bieżące		6 511 357
	Wydatki majątkowe		8 751 040
Wydział Infrastruktury i Transportu			379 001 849
	Wydatki bieżące		194 436 849
	Wydatki majątkowe		184 565 000
Wydział Zarządzania Strategicznego			6 641 669
	Wydatki bieżące		6 191 669
	Wydatki majątkowe		450 000
Wydział Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich			3 274 335
	Wydatki bieżące		3 274 335
Wydział Edukacji i Sportu			4 963 052
	Wydatki bieżące		4 113 052
	Wydatki majątkowe		850 000
Wydział Kultury, Nauki i Dziedzictwa Narodowego			59 153 933
	Wydatki bieżące		52 458 807
	Wydatki majątkowe		6 695 126
Wydział Turystyki i Gospodarki			8 007 508
	Wydatki bieżące		2 744 648
	Wydatki majątkowe		5 262 860

Jedn. bud.	Grupa paragrafów	Wyszczególnienie	Limit wydatków
1	2	3	4
Wydział Rolnictwa i Rybactwa			8 601 000
	Wydatki bieżące		2 016 000
	Wydatki majątkowe		6 585 000
Wydział Ochrony Środowiska			200 680
	Wydatki bieżące		200 680
Wydział Organizacji i Rozwoju Zasobów Ludzkich			64 887 134
	Wydatki bieżące		64 887 134
Wydział Zdrowia			12 998 813
	Wydatki bieżące		9 998 813
	Wydatki majątkowe		3 000 000
Wydział Współpracy Społecznej			2 855 000
	Wydatki bieżące		2 855 000
Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej			4 660 476
	Wydatki bieżące		4 660 476
Wydział Inwestycji i Nieruchomości			17 813 093
	Wydatki bieżące		1 476 584
	Wydatki majątkowe		16 336 509
Biuro Geodezji			200 000
	Wydatki bieżące		200 000
Wydział Współpracy Terytorialnej			1 537 475
	Wydatki bieżące		1 537 475
Wydział Społeczeństwa Informacyjnego i Informatyki			1 836 000
	Wydatki bieżące		636 000
	Wydatki majątkowe		1 200 000
Gabinet Marszałka			7 937 300
	Wydatki bieżące		7 437 300
	Wydatki majątkowe		500 000
Kancelaria Sejmiku			1 122 610
	Wydatki bieżące		1 122 610
Centrum Obsługi Inwestorów i Eksporterów			653 000
	Wydatki bieżące		633 000
	Wydatki majątkowe		20 000
Wydział Wdrażania RPO			27 332 909
	Wydatki bieżące		4 846 987
	Wydatki majątkowe		22 485 922
Wydział Zarządzania Strategicznego (organ)			526 000
	Wydatki bieżące		526 000
Wydział Finansów i Budżetu (organ)			6 638 709
	Wydatki bieżące		6 638 709
Publiczny Ośrodek Adopcyjny w Koszalinie			852 426
	Wydatki bieżące		852 426
Wojewódzki Urząd Pracy			49 465 245
	Wydatki bieżące		49 465 245
Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Zachodniopomorskiego			12 188 812
	Wydatki bieżące		1 372 900
	Wydatki majątkowe		10 815 912
Zachodniopomorskie Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Szczecinie			4 321 049
	Wydatki bieżące		4 321 049
Zachodniopomorskie Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Świnoujściu			2 195 412
	Wydatki bieżące		2 195 412
Wydział Bezpieczeństwa i Ochrony Informacji Niejawnych			460 000
	Wydatki bieżące		460 000
Wydział Wdrażania Działań Środowiskowych RPO			729 000
	Wydatki bieżące		729 000
RAZEM			1 098 300 427